

GYERGYÓI ÚJSÁG

A MAGYAR PÁRT PROGRAMJA ALAPJÁN.

Előfizetési árak:

Egy évre 200; félévre 100; negyedévre 50 Lei

Hirdetések milliméter díjszabás szerint.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Felelősszerkesztő:

Dr. SÁNDORY MIHÁLY

Kiadó laptulajdonos:

PUSKÁS J. ISTVÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Regele Ferdinand-ut 33. sz. (Sándory-ház.)

Szerkesztőségi órák mindennap d. u. 2-3-ig.

Telefon: 14.

Felfordult világot

élünk. Nem érti meg senki egymást. Sokszor „csakazértis“ ellenzékiek vagyunk.

Hiszen nem is ez a baj. Ellenzéknek lenni mindig kell, sőt, amint a politikai életből ismerjük, ha nincsen „valódi“ ellenzék, csinál az uralmon levő politikai párt „műellenzéket“ is magának.

Eszembe jut a régi magyar világban a Kossuth Ferenc-féle koalíciós kabinet sorsa, amely azért bukott meg, mivel nem volt ellenzéke.

Az ellenzéki politikai párt mindig a parlamenten belül dolgozott, ott akarta megbuktatni a neki gyűlöletes kormánypártot, azonban a legujabb időkben az ellenzék küzdelmét kiviszi a parlamentből és nemhogy demonstrációkkal dolgozik az uralmon levő párt ellen, hanem kifejezetten

alakít és törvényhozó fórummá deklarálja magát minden előrelátható eredmény nélkül, mert hiszen határozatai végrehajtásához nincsen meg a szükséges hatalmi végrehajtó ereje.

Az ellenzéknek ez az

csakis erkölcsi presszió lehet az uralmon levő pártra, de semmi esetre sem kormánybuktató hatalmi tényező; ez utóbbivá csak akkor lehetne, hogyha az erkölcsi presszió nem sikerülte esetén rendelkezik még olyan fizikai energiával és lelki felkészültséggel, amellyel ki tudja provokálni a kormány bukását.

Tudjuk, hogy nálunk megvan a

amelynek működéséről azonban talán a cenzura miatt nem igen tudunk.

De ott van például a jugoszláv királyságban a horvát parasztpártnak legutóbb megalakított ellenparlamentje, amelyről hisszük, hogy valójában tényleg kormánybuktató akcióvá fog kifejlődni.

Mig a mi igazságainak százszorosa sem képes kormányt buktatni, addig Jugoszláviában a belgrádi merénylet és most a Radics betegségébe való visszaesése feltétlenül kormányt fog buktatni, hogyha még komolyabb következmények is nem lennének.

Feltétlenül különbség van tehát nem a két között, hanem az abban résztvevők erkölcsi felkészültsége, energiája és lelki elszántsága között.

A politikai életben elég egy apró kis gixer, hogy a legerősebb hatalmi pozícióból az ember a nevetségesség mélységébe zuhanjon alá.

Igy vagyunk a politikai harci eszközök igénybevételével is. Egy politikai pártnak, hogyha eredményt akar elérni, nem elég, hogyha a legszebb

és leghonmentőbb frázisokban is ki-
fullad, hanem amint a katonai paran-
csoknál is a parancs teljesítését ki-
 kell kényszeríteni, mert hiszen ellen-
 esetben a katonai fegyelem csődjé kö-
 vetkezik be, épen ugy a politikai esz-
 közök igénybevételénél is már előre
 tisztában kell lennie azzal, hogy ameny-
 nyiben nincs ereje az ellenzéknek aka-
 ratát keresztülvinni, nem-e fog egész
 akciója egy nevetséges blöffé leala-
 csonyulni.

Az ellenparlamentek harci eszköze
 tehát nagyon kétélű fegyver s míg a
 jugoszláv viszonyokat ismerve, ott
 eredményt is fog elérni, addig nálunk
 bizony nagyon kevés eredménnyel biz-
 tat és talán csak a vezetők erkölcsi
 tekintélye és tömegekre ható szuggesz-
 ciója menti meg még őket a nevetség-
 sesség látszatától.

Ezek után önkénytelenül felvető-
 dik bennünk a kérdés: kormánybuk-
 tatáshoz vajjon politikai rutin vagy
 elszántság szükséges? Határozottan
 kijelenthetjük, hogy — politikai el-
 szántság. Országunkban és Jugoszlá-
 viában kialakulandó politikai viszo-
 nyok fognak majd igazat adni, hogy
 megállapításainkban csalódtunk-e, vagy
 nem.

Cs. A.

Ditrói átalakítás.

E lap hasábjain láttam egy igen értékes
 hozzászólást a címbebeli kérdéshez. Megengedtem
 magamnak, sőt kötelességet vélek teljesíteni, ha
 ebben a kérdésben az én tárgyilagos megfi-
 gyeléseimnek, helyszínén szerzett észleleteimnek
 és csekély szakértelmemnek, véleményemnek han-
 got adok éppen annak a községnek derék népe
 érdekében, amelyik engem — az ismeretlent —
 szeretetébe fogadott.

Ditró nagyközségnek ma égetőbb és fájóbb
 kérdése nincsen, mint az átalakításnak hiánya.
 Távoztassa el a község népétől a jó sors az én,
 tényeken alapuló azon megállapításomat, hogy
 amennyiben az átalakítás legrövidebb idő alatt
 be nem fejeződik (sajnos, még megkezdve sin-
 csen!) úgy Ditró község népe a pereskedések,
 vételkedések miatt két éven belül az ország
 legszegényebb népe leend.

Közvetlen tudomásom van, de sőt szerény-
 ségem volt, aki az eszmét adta, hogy az átala-
 kítás kérdése igen szép lendülettel indult. A
 tagosítási iratok hazahozása volt ez a legelső és
 legfontosabb lépés. Már-már azt lehetett hinni,
 hogy ezt követni fogja a befejezés is.

Nem így történt! Anélkül, hogy bárkire
 gyanút irányítanék, tény és valóság, hogy az
 első lendület után történt egyszerre megállás,
 nemcsak a hanyagságnak, de egyesek elgáncso-
 lásának, s ebből fakadt vitának a következmé-
 nye. Mert — és ez megint sajnálatos megállá-
 pításom, — csak Gyergyóban látom, hogy
 közérdekek elbuknak egyesek személyi sértő-
 dottságán.

Tudok róla, hogy annak idején határozat
 volt hozva, hogy az átalakítás céljaira holdan-
 kint 10 lej összeg hajtassék be közadók módjára!

Tudok róla, hogy bizottság is alakult (hogy mi-
 ért volt ez szükséges, azt valóban nem tudom!)
 az átalakítás keresztülvitelére.

Az átalakítandó terület 52.000 hold! Tíz
 lejjel számítva 520 000 lej kellene begyűljön.
 Éppen elég tekintélyes összeg ahhoz, hogy az át-
 alakítási munkálatok megkezdhetők, s tán egy
 kis rápótlással befejezhetők legyenek.

Tudni kell, hogy az átalakítási munkálatok
 megkezdésének első lépése, hogy a jelenben meg-
 levő régi telekkönyvek hivatalból hitelesítendő
 alakban lemásoltassanak. Ditró községnek mint-
 egy 10—12 ezer darab telekkönyve volna lemá-
 solandó. Ezt a másolási munkálatot a meglevő
 telekkönyvi személyzet természetesen eszközölni
 nem képes, de nem is eszközölheti, mert közvet-
 len tudomásom szerint az igazságügyi minisz-
 terium minden anyagi hozzájárulást, s így a hi-
 vatalos munkaerők alkalmazását kereken meg-
 tagadta.

Most már ez a 10 ezer telekkönyv igé-
 nyelne négy munkaerőt, mondjuk havi 3 ezer
 lejes fejenkénti fizetéssel. Ez kitenne havonta 12
 ezer lejt. A munka négy hó alatt bőven elvé-
 gezhető. A lemásolási kiadások tehát a szüksé-
 ges papírral együtt cirka 60 ezer lejből
 kitelnének. Ezt a lemásolási négy hónapot pedig
 fel lehetne használni a további előkészítésekhez,
 azoknak a bizonyos 10 lejeknek óvatos, közön-
 séget nem nagyon nyakgató behajtására. A fent
 említett 520.000 lejből nyilvánvalóan folyna be
 minden nagyobb szorongatás nélkül is a szük-
 séges 60 ezer lej, hogy a másolási munkálat fenn
 ne akadjon.

Négy hó múltán pedig meg lehetne kez-
 deni a valóságos átalakítást.

Ehez — hogy gyorsabban befejeződjék —
 szükséges volna két bíró és két valóságos telek-
 könyvvezető. Ezeknek az uraknak ellátása, napi-
 díja természetesen megint a birtokosokat terhel-
 né. Viszont azonban a birtokosokon, helyesebben
 az előjáróságon állana az, hogy a megfelelő ol-
 csó, esetleg ingyenes segéderők alkalmazásával
 az eljárást gyorsítsa.

Nem tévedek tehát, ha azt mondom, hogy
 a befolyó 520.000 lej összeg nagyon csekély to-
 vábbi összeggel, további kirovással volna meg-
 pótlandó, hogy a munka véglegesen befejezhető
 legyen.

Én — anélkül, hogy ezirányban bárkit is
 személyileg gyanúsítani akarnék, — megint csak
 letagadhatatlan tényképen állapítom meg, hogy
 az átalakítás valóságos értelemben vett meg-
 kezdésében sohasem menthető nemtörődomség
 terheli a község volt és jeleni vezetőségét. (Meg-
 állapításaimért helytállóak akár bíróság előtt, akár
 más uton!) Nem menthető itt a vezetőség azzal,
 hogy „ugy is fel fognak függesztetni“, avagy
 „ugyis fel vagyok függesztve“, mert hiszen ha
 valaki egy ilyen hatalmas szép község azon bi-
 zalmát élvezzi, hogy lakosai közül öt kiválasztja,
 maga fölé emeli, akkor ezzel a megtiszteltetéssel
 éjjel-nappali, percről-perenyi kötelességek
 is járnak. Ha csak egy pillanatig is vagyok egy
 közületnek vezetője, ennek az egy pillanatnak is
 vannak kötelességei!

Mi történt azonban a szükséges átalakítás
 helyett?

Ditróban működik egy „bizottság“, amelyik
 adókat „helyesbít“, adókat „átalakít“. Alkal-

mazva van jó néhány ember, — napidíjjal, amely napidíjak azokból a bizonyos tíz lejekből fizetendők, vagyis magyarul mondva, amely tíz lejek a valódi és megszavazott rendeltetésüktől vonatnak el. Nekem ugyan semmi közöm ahhoz, hogy a fentiek szerint elvont tíz lejek még egyszer lesznek pótlandók és talán visszakövetelhetők az érdekeltek által,

megállapításom csupán az, hogy az adóknak ezen „rendezése“ már eddig is jónéhány becsületsértési, testisértési és polgári pert eredményezett, — egyebet nem!

Jó lett volna az átalakítási munkálatokat megkezdeni, mert ennek befejezése után az adók önmaguktól, minden külön bizottság nélkül rendeződtek volna — törvényes és tényleges alapon, és azok részére, akik esetleg más helyett fizettek adót tíz éven keresztül, valóban nem lett volna fontos, hogy a követeléseiket egy évvel később kapták volna meg biztos kiszámítási alapon.

Viszont mindezek és általában a közérdekében sokkal fontosabb lett volna, ha egy évvel hamarabb kapnának tiszta telekkönyvet a birtokosok. De sőt az átalakítás minél előbb, annál olcsóbb, hiszen egy év alatt sok halálozás, sok eladás-vevés történik, ami az átalakítást mind nehezíti.

A mai „adórendezés“ (engedelmet kérek!) legtöbbször „hasból“ történik. Ha pedig valaki a más helyett fizetett adót bíróságnál követeli vissza, úgy sem kaphat ítéletet az átalakítás befejezése előtt, mert ma még nem létezik bíróság, amelyik ennek a „bizottság“-nak megállapításait bizonyítékul fogadná el. A bizonyításhoz telekkönyv és adóbefizetési nyugta kell!

Való az, hogy Ditró község jelenlegi tanácsa függő állapotban van. Ugy vélem azonban, hogy ez nem lehet indok arra, hogy az itt irtak megszívlelése után, lépéseket ne tegyen a valószínűs átalakítás beindítására. Mert, vagy fel fogják valóban oszlatni a tanácsot, s akkor legalább azzal a nyugodt lélekkel távozik, hogy valami hasznosat is tett a község érdekében, vagy pedig nem fogják feloszlanni, és akkor megkár a mostani jó időt vesztegetni a késlekedéssel.

Tanácsurak! siessenek!

DRP.

A Katholikus Legényegylet műsoros estéje.

Van városunkban egy csendben, észrevétlenül, de annál szebb eredményekkel dolgozó egyesület, mely elsősorban lelki eredmények elérésére törekszik, azután pedig az általános kultúra fejlesztésére azáltal, hogy minden egyes tagjában a kultúra iránti lelkesültséget fejlesztve fajunk összkultúráját is emelje.

Ez az egyesület csak ritkán hallat magáról, de mikor a podiumra lép, határozottan meg kell állapítanunk, hogy működése eredménye előtt meg kell hajtunk az elismerés zászlóját.

Jó és lelkes vezetés mellett jó és lelkes gárda. Lehet-e akkor az eredményben kételkedni?

A múlt hó 21-én este adta elő a helyi Katholikus Legényegylet Gerő Károly nagyhatalmú énekes népszínművét, a: „Vad galambot“.

Ugy a szereplők nagy száma, mint azok kitűnő teljesítménye lehetetlenné tenni nekünk azt, hogy mindegyikükkel külön-külön foglalkozzunk.

Annnyit azonban mondhatunk, hogy a rendezés semmi kívánni valót maga után nem hagyott; az összes szereplők mind ügyesen, kifogástalanul mozogtak a színpadon és ahol volna is valami kritizálni való, úgy ez nem az egyes szereplő kevés felkészültségében, mint inkább az első szerepléssel járó lámpalázban és a színpadon való mozgás szokatlanságában keresendő.

Még egyet meg kell állapítanunk a vezetőséggel szemben, és pedig az ő előnyére. Azt ugyanis, hogy minden egyes előadásánál újabb szereplőknek nyújt tért érvényesülésükre.

És ez nagyon is helyes, szóval így nem lesznek privilegizált szereplők, a kik szinte minden egyes alkalommal monopolizálnak egy-egy szerepkört, hanem igen is az egyesület céljához képest, mindenki megtalálja a helyét és szerepkörét ott, ahol magában tehetséget érez.

Öszinte óhajunk, hogy ez az ifjú és törekvő egyesület minél több ilyen szép előadásban győnyörködtessen minket és működésükben mások is kövessék.

Székelymentés.

Az utóbbi napok ujsághasábjai tele vannak a nyomorunkat tárgyaló siralmakkal. Ezek közt több tőlünk távol álló organum az utcai riport szenzációjával kavargja állandóan a közhangulatot, ostoroz, szid, de sehol egyetlen szót nem hallunk praktikus megoldásról.

Ebben a zivatarral telített levegőben jól esik hirt hallani a Sepsiszentgyörgyön székelő Székely Nemzeti Múzeum most kezdődő akciójáról, amely Múzeum az eddigi zajtalan munkálkodásának elérkezett az 50 éves évfordulójához. Ezt a fontos dátumot Orbán Balázs 100 éves születési centennáriumával úgy igyekszik megünnepelni, hogy az eddigi munkálkodását is jelző már most híres gyűjteményének a feldolgozásával beindítja a Székelyföld olyan tudományos feldolgozását, mely hivatva lesz megvetni alapját pontos adataival a székely közgazdaságunkat megjavító kísérleteknek.

Idáig csodás kincsekről beszéltünk csak úgy a levegőbe, most már ezután pontos adatok birtokában tudni fogjuk, hogy a székely népünk megmentésében mire támaszkodhatunk.

Ezek után tudni fogjuk, hogy természeti kincseinkből mit állíthatunk a praktikus kitermelés szolgálatába. Tudni fogjuk, hogy nyaralási, fürdő s általában a szép reményekkel kecsegtető idegenforgalmi akcióinknak melyek lesznek a csalogató ritkaságai.

Örömmel üdvözljük a mi érdekeinkért dolgozó Székely Nemzeti Múzeumot e munka kezdése alkalmával s ígérhetjük, hogy ránk, mint érdekeltekre, mindig számíthat, mert értékelni tudjuk a komoly mentő munkát, csak a siralmakkal dolgozó, levegőbe való puffogatással szemben.

Kicsoda Udvarhelymegye vezetője.

A kisebbségi sajtó helyzete a mai közgazgatási kellemetlenségekkel szemben lehetőleg kényelmetlen. Látunk visszaéléseket és nem igen merjük megírni. Nem azért, mintha következményektől tartanánk, ilyesmi tisztességes sajtót nem befolyásolhat, legfennebb erőszakkal. Hanem, mert az eredmény néha igen váratlan, mondhatnám furcsa. Mert illetékes helyen, ahová panaszaink adresszáva vannak, esetleg olyanformán találják az egészet magyarázni, hogy:

— Ez ellen a tisztviselő ellen erősen fel vannak háborodva a kisebbségek. Kigyót békát kiabálnak reá. Dehát naponta olvassuk a mi sajtóinkban, hogy a kisebbségek ártalmas férgek, az állam ellenségei, akik számára éppen csak hogy még a megfelelő irtószert nem találták fel, hogy Népszövetségi felügyelet nélkül csendesesen megszabaduljunk tőlük. Ha a kisebbségek ilyenek, bizonyosan azért haragszanak az illetőre, mert törvénytisztelő, erős kezű, jó hazafi, aki alatt nem üzhetik szabadon irredentista, államfelforgató propagandájukat. Szeretnének szabadulni tőle, hogy kevésbé kötelességtudó, puhább hivatalnokokat kapjanak, akikkel „beszélni“ lehet.

S egyszerre talán arra ébredünk, hogy az illetőt előléptették, vagy magas kitüntetést adományoztak neki. Az állam érdekében kifejtett derekas munkájáért.

Ezért bánnak néha tulságosan csinyján egy-egy olyan emberrel, aki igazán megérdemelné, hogy kissé rájárassuk a rudat.

Ugyanezek a szempontok azonban remélhetőleg nem állnak meg abban az esetben, amikor éppen román lapok, olyanok, amelyeket talán még a mi viszonyaink között sem lehet avval vádolni, hogy bármily csekély mértékben is barátságos érzelmekkel lennének irántunk, csuf, kellemetlen magyar ittlakók iránt. S úgy hisszük, hogy amikor román lap ír köztisztviselőről így, ahogyan azt mi tennők, ha volna

értelme és foganatja, annak már csak hatásosnak kell lenni!

A román lap részéről pedig határozottan és komolyan felvilágosodottság és haladás jelének vesszük az ilyen gesztust, amely talán ellenmondásban van a bukaresti sajtó rendes magatartásával, de mindenesetre elkövetkezendő jobb idők jele.

E megfontolások után jólesőleg olvassuk a Cuvântulban, amiről értesülve voltunk már régen, gyakorlatból.

A jelenlegi prefektus multjából. A póruljárt verekedő. A székelyablák kérdése. A választási alap.

Udvarhely, 28. Udvarhely székely vidékén a román közigazgatást a vármegyei prefektus, G. Andreias ur képviseli, azok közül a példányok közül való, akik legalkalmasabban tudják kompromittálni itt, a székelység kellős közepén azt a fogalmat, hogy román uralom s hogy román köztisztviselő.

A multja ennek a prefektusnak kevésbé van megvilágítva. Azt mondják, többféle mesterséggel és hivatallal próbálkozott már, kitüntetve magát mint egy ismeretlen község aljegyzője és mint ügynök, amikor bagóért alkudozott a fiakkeresekkel a korezmában.

Azonban hagyjuk egyelőre az impressziókat és a multat és térjünk rá a tényekre, amelyeket máskülönbben ismer egész Udvarhely. Csak a kormány nem tud semmit. Valószínű, hogy a közigazgatási vezérfelügyelő urak idejövét elhajítják szigorúságukat még Héjjasfalván.

Verekedő, akit elvernek.

G. Andreias prefektus ur erőszakos és hitetlen ember. Mindig kész a verekedésre. Ezenfelül még azt bizonyította be, hogy nagyszerűen tud bevételezni. Erősen heves természet.

Igy az udvarhelyi járásbíró 1705/1926. számu aktájában el van ítélve, mert megverte Bukarestben, kávéházban István Józsefet. A szegény ember a prefektus közelében volt, nevetett s ezért felpofozták. Csak ezt az esetet említtük, amellyel az igazságszolgáltatás is foglalkozott, anélkül, hogy a többiekkel törődnénk, amelyek között szerepel egy pénzügyi ellenőr megverése is.

A korsó úgy látszik, nem jár sokáig a kutra. Egy szép nap Andreias prefektus ur is megjárta s őt is felpofozták, ugyancsak kávéházban, és pedig egy Vasile Navrea nevű ur.

A magyar lapok ökölnyi betűkkel első oldalakon kiabálták: A felpofozott prefektus.

Következésképpen a volt ügynök-prefektus tekintélye nőttön-nőtt.

Részség, megszokott dolog.

Van még a prefektus urnak egy jó tulajdonsága. Erősen tiszteli Bacchus istent. Ez úgy-e, logikus, hogy miután tiszteli, lelkes tanítványa is. Tehát: Tartson meg az Isten.

Igy többek között elbeszéljük, hogy most néhány hete Bárbat ügyvéd, vadászati felügyelő, amint bement a prefekturára, a holtrészeg prefektussal találta magát szemben. A prefektus válogatlatlan sértésekkel halmozta el Bárbatot, megfenyegetve, hogyha nem távozik, a szolgálkakat dobhatja ki.

Bárbat, aki erős fizikumu ember, hamar tudott volna vele végezni. Azonban, hogy ne szolgáljon látványossággal a kisebbségieknek, akik úgy gyűltek össze egy pillanat alatt, mintha medvetáncoltatók érkeztek volna, helyesebbnek találta visszavonulni s az esetet az igazságügy-miniszter tudomására hozta. 4464/1928. számu doszár.

A kocsitablák ügye.

Ezen megnyilvánulásokon kívül, amelyek multjának természetes következményei, a prefektus ur számláján még sok minden van felírva.

Az Andreias ur mult prefektusságáról van szó. Elrendelte, hogy a megye minden egyes falujában a szekereknek táblával kell ellátva lenniök, amelyre a tulajdonos neve és lakóhelye van ráírva. Egyelőre nem kívánunk e rendelkezés rációjával foglalkozni.

Tény, hogy a rendeletben benne volt, hogy a táblákat a prefekturán kell beszerezni. A prefektura pedig darabját kilencven lejjel árulta, holott neki negyvenötbe került. Hol van a differencia, amely egymilliónál nagyobb összeget tesz ki?

Vásároltak vele valamit, ami használatlan hever valahol, vagy pedig elkönyvelték az összeget a prefektus ur saját zsebe javára.

A választási alap.

Azt mondják még, hogy 1927-ben a választási alap körül is szabálytalanságok történtek. Azt beszélnek, hogy a prefektus ur az akkor szolgálatos autók soffőrjeitől kitöltetlen összegű nyugtákat vett, amelyeket természetesen saját gusztusa szerint állított ki.

A sorozat ezekkel nem fejeződött be. Még a kezdet ez.

Hiszek...

Ha kimegyek a szabadba,
Már az első pillanatban
Valami úgy megkapja a lelkem...!
S hogy mi ez a csodás erő,
Honnan kerül? s hogyan elő?
Meg kell vallnom, még csak nem is sejtem!

Ha ránézek a virágra,
Madárdalos, lombos ágra...
A földet, mely oly édesen viszen...
Megesodálom, megbámulom,
S mért tagadnám? elárulom
Alkotónak, teremtőnek hiszem!

Borongós szép alkonyaton
Még föld rabja gondolatom...
De az égen, hogyha csillag támad...
Egy, kettő, száz milliárdnyi!
Remegve kell térdre állni...
Sir a lelkem...! szemem könnybe lábad!

... A csillagok fenn az égen
Mintha irva volna szépen...
Ragyogják a legszebb igazságot
„Akit szídnak az emberek...
De imádnak a tengerek
Az alkotta az egész világot...”

A csillagok ragyogása,
Menyországnak csillogása
Oda vágyik, oda sir a lelkem...
— Hiába vonz a föld bája...
Ha egyszer est borul rája —
A nappal, oly édes földiekben...
Nincsen nyugtom... idegen a lelkem!!

Szárhegy.

Angi Balázs.

Székely írók a Gyilkostónál.

Uj alkalmunk nyílt egy kellemes emlékekkel gazdagodni. Kedves vendégeink voltak. Az összifiatal mesemondó Benedek Elek apó keresett fel bennünket. Vele voltak családjából: a vérszerintiből gyermekei és unokái, köztük az ismert budapesti kritikus és esztéta Benedek Marcel s a tágabb értelemben vett családjából, az erdélyi magyar írókból Tamási Áron és Zágoni István.

A Gyilkostó természeti szépségei vonzották őket körünkbe. Szerdán délután jöttek. Gyergyószentmiklóson csak rövid percekre állottak meg, későn délután érkeztek a gyilkostói turistamenedékházhoz, ahol dr. Dombi János polgármesterhelyettes üdvözölte a legelőkelőbb látogatókat: a szellem, az írás arisztokratáit, kiknek fogadtatására dr. Dombin kívül még néhány gyergyószentmiklósi uriember jelent meg. Nem disszel és olyan ünnepies keretek közt, mint ahogy azt a vendégek megérdemelték volna, vagy ahogyan azt irántuk érzett szeretetünk és megbecsülésünk diktálná, hanem csak ahogyan lehetett, minden előkészület nélkül, az utolsó pillanatban értesülve az egészeiről.

Elek apó a látott természeti csodákon lelkesezve sétált el majdnem az alagutig s csak akkor tért vissza, amikor megállást parancsolón szólt közbe a lábfájás. A társaság többi része a Békás-szoros szikláiban gyönyörködött.

A menedékházban eltöltött éjjel után csütörtökön reggel a vendégek egy része nem volt hajlandó sehová se menni, annyira megtetszett a Békás-szoros, hogy csak azt akarták újra látni, más részük a Czohárd-tetőre rándult ki.

Dél felé a társaság a tótól visszaindult és

Gyergyószentmiklóson való rövid pihenés után, közben Barabássy Józsefné öngyógyító szives szeretettel fűszerezett kitűnő villásreggelijét elfogyasztva bucsut vett tőlünk.

Elek apóék és a többiek Kisbaczonba tértek vissza, míg Tamási Áron, a multkor szeretettel ismertetett Szűzmáriás Királyfi című könyv írója feleségével együtt néhány napot még Gyergyóban tölt.

HIREK.

Sajtóhiba.

Egy, közelebbi városban megjelenő, s a mi dolgainkkal meglehetősen sokat, szerintünk éppen főlegesen sokat foglalkozó napilapban látunk egy cikket. Arról beszél, hogy valaki elalszik. S ezt szépen, költőiesen kívánva kifejezni, úgy próbálja mondani, hogy az illető Orfeusz karjaiba kerekedik.

Orfeusz karjaiba. Gondolkozunk, vajjon mi az ördögöt keres a görög monda bájlóhangú dalnokának karjai közt az alvó férfiu.

És rájövünk. Kézenfekvő, hiszen emlékezzünk csak vissza a gimnáziumra, valamikor, valahol volt egy álomisten, akit Morfeusznak hívtak.

Összesen egy betű differencia. Igazán, hogy is lehet az ilyesmit észrevenni, szörszálhasogatás nélkül.

Vagy esetleg mégis jó volna ha gyergyói ügyek helyett annak az ujságnak munkatársai egy cseppet foglalkozgatnának a görög-római mitológiával, mert hiszen megmaradva e tévedésben könnyen megtörténhetik, hogy jövőben ennek az esetnek az lesz a párja, hogy egyik vidéki munkatárs — né menjünk messze — az orfeumot tévesztendi össze a morfeummal.

De nem, ostobaság ilyesmit fel is tételni, hát hogy kellene ilyesmivel törődni, gyerünk csak tovább a gyergyói ügyekkel, hiszen egy ilyen természetű összecserélés és náluk az, náluk, lehetetlen.

*

Sajtóhiba alatt közönségesen az értődik, ha a nyomdász mást szed, mint amit neki előírának.

Hogy a sajtónak, neki magának, vannak hibái bővön, azt nem szokták ez alá a fogalom alá vonni.

— Kerti mulatság. A gyergyószentmiklósi Ipartestület kultur-osztálya augusztus 12 én az Ipartestület kerthelyiségében műsorral és tánccal egybekötött nagy lampionos kerti mulatságot rendez. A mulatság délután 4 órakor kezdődik, a műsor kezdete este fél 9-kor. Az agilis rendezőség, élén Novák Bélával mindent elkövet, hogy ez a mulatság se maradjon mögötte az Ipartestület hagyományos sikerű mulatságainak. Az érdeklődést csak fokozza a jól összeállított, tizenkét számból álló műsor és az a körülmény, hogy a tiszta jövedelem felerészben a Szabó György-árvaháznak jut.

— Házasság. Balázs Buba, Balázs Vilmos gyergyószentmiklósi kereskedő leánya f. hó 7-én délután 4 órakor tartja esküvőjét a szülői háznál dr. Löbl Oszkár doktorral. Minden külön értesítés helyett.

— A cserkészek multszombati tánccal egybekötött műsoros estéje minden várakozásnak megfelelt. Az a fiatalos erő, fegyelem, ami a cserkészeket vezeti, úgy a műsorban, mint az azt követő mulatság minden egyes fázisában megmutatkozott. Jól mondta a prologot előadó Bermann Pál: „Nem művészek vagyunk, hanem cserkészek, mi az életünket akarjuk megmutatni; a cserkész életet.” Ez sikerült is nekik, ha összeadjuk a szavakat, táncok és énekek összességét, akkor csak a legjobbat és legszebbet mondhatjuk róluk. Műsornak a kolozsváriak szavaló kórusát, a Giskalay „Zsidó Májusa” című költeményével külön ki kell emeljük, a kórus olyan

egyöntetűen adta a Giskalay sorokat, hogy a közönség elragadtatása méltó volt. A bál is elsőrangú volt. sok humoros percet adott a női szépség és a férfi csunyaság verseny. A női szépségverseny győztesei: 1. Hirsch Ilon, 2. Daskel Mancsi és 3. Fekete Pötyi voltak, a férfi csunyaság versenyt közmegegyezéssel Rubin Herman vitte el. A mulatság hajnali órákban ért véget, úgy a közönség, mint a cserkészek a legjobb hangulatban hagyták el a kellemes éjszakát.

— Három haláleset után fizetett a Gyergyószentmiklósi Ipartestület temetkezési segélyosztálya az utóbbi két hét alatt temetkezési segélyt. A mai pénzsűk világban jól esik a hátramaradottaknak, mikor az esetleges hosszabb betegség okozta költségek után az elhalálozás nemcsak hogy újabb terhet nem ró a családtagokra, hanem a segélyből még esetleges adósságok is rendezhetők. Azért jól cselekszik mindenki, aki e humanus intézmény nyújtotta előnyöket a segélyegyletbe való belépés által biztosítja magának és hozzátartozóinak. A csekély beállítási díjon kívül a halálesetenként fizetendő 15 lej oly kis összeg, hogy azt a legszerényebb viszonyok között levő egyén is könnyen fizetheti. A temetkezési segélyosztály felhívja tagjait, hogy a három haláleset után esedékes 45 lejt Gyergyószentmiklóson Berkovits Lázár pénztárnoknál, vidéken az otthelyi bizalmi férfiunál befizetni szíveskedjenek; továbbá, hogy azon tagok, kik tagkönyvecskéiket az alapszabályszerű félévi ellenőrzés céljából a pénztárnoknál még nem mutatták be, joghátrányok elkerülése miatt ezt mielőbb tegyék meg.

— Jámbor Lajos, kolozsvári tánctanár, ki a téli idény alatt Gyergyószentmiklóson eredményes táncoktatásban részesítette tanítványait, városunkba érkezett s egy 4 hétig tartó tánckurzust nyitott. A tánctanítás terén igen jó rendszere van, fegyelmezett türelemmel mutatja, amit növendékeivel elsajátíttatni akar, tanítja az összes modern táncokat, úgy magánórákban, mint kolonnokban. Városunk ifjúságának, mely szívesen vesz részt azokon a mulatságokon, hol táncolni is lehet, most alkalma nyílik, hogy aránylag rövid idő alatt megtanulja a táncnak azt a tempóját, mely ma társaságbeli egyén részére ugyiszlóval mulhatatlanul szükséges.

* Nőiszabók és varrni tudók figyelmébe! Tisztelettel közlöm, hogy Gheorgheniben, Cal. Regele Ferdinand 55. sz. alatt nőiszabókat s varrni tudó egyéneket szabni tanítok.

Szabászati módszerem a régi nehézkes iránytól eltérően, könnyen elsajátítható, teljesen modern, e mellett alapos, precíz s a nőruha készítés minden részletére kiterjed.

Négy hét alatt a nőruha szabásban teljes biztonságot nyerhet, nagyvárosi izlést és sikket tanulhat, próbáláshoz tartozó praktikus utmutatásokat kaphat.

Vidékiek számára alkalmas tanítási idő. Jelentkezés aug. 15-ig. Szmuk Flóránál, Cal. Reg. Ferdinand 55.

* Eladó egy uj, keveset használt egyes és kettős Szászrégenben készült szekér.

Ugyanott 2 drb szép márvány siremlék. Értekezni a kiadóban. 3-2

* Eladók használt, de jókarban levő butorok. Megtekinthetők az örmény plebánián.

* Kéthid-utca 6. szám alatt a Püspök-féle 4 köves kőmalom örökáron eladó. Értekezni lehet Sára Istvánnál. 3-2

Toplicai hírek.

— Gróf Majláth püspök ur Öngyméltósága autójával városunkon áthaladva, rövid ideig megpihent Urmánczy Jeromos főgondnok kastélyában. A főpásztor nagy érdeklődést tanúsított a katolikus intézmények iránt.

— Városi adók kirovása. A városi adminisztráció mérlegelve a súlyos gazdasági viszonyokat, teljes jóindulattal rőtta ki a városi adókat mindenki megegyezésére.

— Uj állami iskolák építése. A r. k. plebánia és az Urmánczy-kripta között kisajátított területen megkezdtek a 7 tantermes nagy iskola felépítését négy és félmillió költséggel.

sel. Az épület a modern kor kívánalmainak és követelményeinek megfelelően készül.

Ugyancsak ássák a fundamentumát az alsó kereskedelmi és ipariskolák új épületeinek is.

— Szabó Erzsébet kelemenpataki gyári iskola tanítónője férjhez ment Görénybe. A kiváló tanítónő eltávazása nagy veszteség kulturánkra. Boldogsága új otthonában végnélküli legyen.

— Halálozás. András Gligor volt vendég-lős neje, aki Csehország fővárosában, Prágában született, meghalt. Temetése általános részvétellel ment végbe.

A marosvásárhelyi Kereskedelmi és Ipar-kamara közleményei.

Kereskedőink figyelmét felhívjuk a „Gremium der Wiener Kaufmannschaft” által fenn-tartott különböző kereskedelmi iskolákra és kurzusokra. — Részletesebb információk a Kamara titkári hivatalában megtudhatók.

A Tighinai Kereskedelmi és Iparkamara közli, hogy Tighina megyében rendkívül nagy gyümölcstermés lévén, az onnan vásárolni akaró gyümölcskereskedők részére szívesen áll rendelkezésre.

A Kamara titkári hivatalában betekinethető az új 5-ös számú szerződés-formula, melyet Marseille-ben szoktak kötni azon külföldi terményekre vonatkozólag, melyek a Dunáról, Fekete tengerről és a Keleti Földközi tengerről mennek.

Nemzetközi árumintavásárok: Reichenberg: augusztus 18—24-ig, Prága: szeptember 25-től október 2-ig; Lemberg: szeptember 2-től 12-ig.

Ügynökséget keres drogua cikkek elhelyezésére: Paul Wermeling cég, Hamburg Grevenweg 49.

SPORT.

A Gyergyószentmiklósi Sport Egylet teniszversenye.

Augusztus hó 5-én délután fél 3 órai kezdettel a Sport Egylet meghívásos teniszversenyt rendez.

Versenyszámok: Férfi egyes, női egyes, férfi páros, női páros, vegyes páros. Csak seniorok indulhatnak.

Hideg büffé és cigányzenéről is gondoskodott az agilis rendezőség.

Amint örömmel értesülünk, igen népes mezőny lesz minden számban. Nemcsak Galócás, Varviz és Toplița teniszezői neveztek be, hanem itt lesznek Szászrégen, Csikszereda, sőt Marosvásárhely legjobbjai is.

A sportszerető közönség tehát eddig még Gyergyóban sohasem látott nagyszabású sporteseménynek lehet szemtanúja s így e ritka alkalmat senki el ne szalassza!

Teniszezőinknek a versenyen felmutatott eredményei alapján kerül eldöntésre az is, hogy a nemsokára lejártszásra kerülő dr. Benke-serleg mérkőzéseken kik fogják a legméltóbban képviselni egyesületünk színeit.

Kettőzött munkakedvvel és ambícióval kell hát teniszgárdánknak sorompóba lépnie, hogy ilyen konkurenciában is kellőképp megállhassa a helyét!

Gy. M. T. E.—Somer 4:1. A helybeli iparosok csapata 4:1 arányban verte meg a cserkészek Somer csapatát. A mérkőzés menete nagyon fair és élvezetes volt, méltó dicséretet nyer a szép iskolajátékért mind a két csoport. Végre közönségünk is látott a mostan annyira elhanyagolt szezonban egy szép mérkőzést.

Ha bármily modern, jó és olcsó BUTORT 52—6

akar, ne sajnálja a fáradságot és forduljon bizalommal **Ambrus István** műasztaloshoz (Valea-Strâmbă) Tekerőpaták.

Időnkint kész hálószobák is kaphatók.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Köszönetnyilvánítás.

Nem mulaszthatom el köszönetemet nyilvánítani a gyergyószentmiklósi Iparosok temetkezési segély osztályának férjem elhunytá alkalmával velem szemben tanusított előzékeny és gyors bánásmódjáért, amikor is a temetkezési segélyt kifizette.

Ezen humanus emberbaráti intézménybe való belépést ajánlom mindenkinek.

Gheorgheni, 1928. július 30.

Özv. Ferencz Mártonné.

Köszönetnyilvánítás.

Köszönetemet fejezem ki a gyergyószentmiklósi Ipartestület temetkezési segélyosztályának, amiért feleségem elhalálozása alkalmából az alapszabály szerinti temetkezési segély összegét a halotti bizonyítvány bemutatásakor nyomban teljes egészében kifizette.

Minden polgártársamnak ajánlom, hogy e humanus egyesületbe lépjen be. Toplița, 1928. aug. 1.

András Gligor.

Kreppapírok

legkülönbözőbb színben kaphatók a Sándory könyvkereskedésben.

SÁNDOR ISTVÁN

szobafestő és mázoló

Gyergyószentmiklóson.

Elvállal minden szakmájába vágó munkát izléses, tartós kivitelben.

Szobafestést

a legdivatosabb mintákkal tetszés szerinti színekben a legjutányosabb árszámítás mellett vállal.

Festéküzletében

mindenféle por- és olajfestékek minden színárnyalatban bármily mennyiségben, olajok, kencék, ecetek, festéshez való cikkek nagy választékban, a legjutányosabb árak mellett.

Megkeresésre

szívesen szolgál mintázott árajánlattal.

SÁNDORY

könyvkereskedésben kapható az 1928.

évi

magyar

dalos-könyv.

Ara 15 lej.

A Romfeld-féle vendéglőben naponként frissen csapolt **BÜRGER-SÖR** és kitünő asztali borok.

Állandó étkezés. Olcsó árak. Lovak részére istálló.

Szives pártfogást kér **Kulesán** kezelő.

30 év óta fennálló

legmodernebb anaggal villamerőre berendezett

Sándory

könyvnyomda és könyvkötészet

elvállal: mindennemű nyomtatványt a legjutányosabb árszámítás és legkényesebb izlést is kielégítő kivitel mellett.

Családi nyomtatványok, gyászlapok 2 óra alatt készülnek.

Ne rendelje meg addig nyomtatványait, amíg árajánlatot nem kér

Sándory Mihály

könyvnyomdájától

Gyergyószentmiklóson.

Aragonit-diszmutárgyak, közigazgatási nyomtatványraktár, könyv-, papir- és írószerkereskedés.

A Székelyvidék magyarságának egyetlen független napilapja

MAROS

Pártoljátok! Szeressétek!

Ára 2 lej. Ara 2 lej.

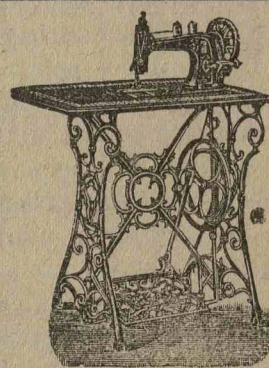
Aragonit disztárgyak Sándory könyvkereskedésben.

Óráat javít

szakértelemmel és jutányosan

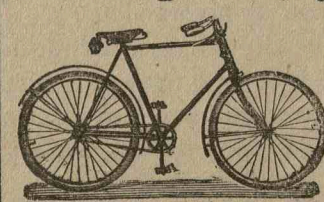
Stein Salamon

órák és ékszerész (postával szemben) Szemüvegek orvosi rendelésre.

Varrógépek kerékpárok gramofonok és lemezek

legolcsóbban **BOCSKOR MARGIT & Co.** Gheorgheni, jud. Ciuc.

52—15